

Begrijpend debatteren

Stichting

Nederlands
Debat Instituut

schooldebatteren.nl

Wanneer je start met debatteren is het, zeker voor minder ervaren leerlingen, fijn om eerst wat context te krijgen voordat je begint met debatteren. Dus niet alleen een stelling, maar ook het verhaal er omheen. Door een kader mee te geven weten leerlingen beter waar de stelling over gaat en is het makkelijker om redenen te bedenken waarom je voor of tegen bent. In deze les hebben wij filmpjes en teksten opgezocht, die je kunt kijken met je klas voordat je gaat debatteren. Ook hebben we verschillende stellingen over het thema 'Kinderboekenweek & begrijpend lezen' op een rij gezet en leggen we uit hoe je eenvoudig een debat kunt voeren!

De stellingen

Hieronder vind je acht stellingen die bij het thema 'Kinderboekenweek & begrijpend lezen' passen. De stellingen lopen op in moeilijkheidsgraad, maar jij weet natuurlijk zelf het beste wat je klas aan kan.

- Leerlingen moeten stemmen over welk boek ze met de hele klas gaan lezen
- Je moet zelf kunnen beslissen welk boek je leent bij de bibliotheek
- De volgende Kinderboekenweek moet enkel boeken uit boeken bestaan met hoofdpersonages van kleur
- Stichting Lezen moet Famke Louise vervangen met een andere ambassadeur
- Docenten Nederlands moeten wekelijks een uur voorlezen uit een boek van de leeslijst
- Voorlezen moet een verplicht onderdeel van het vak Nederlands worden
- Het vak begrijpend lezen moet vervangen worden met het lezen van literatuur
- Gratis een boek weggeven bij een Happy Meal doet meer goed dan kwaad

Achtergrondinformatie

Jeugdjournaal: De hoofdpersoon van een boek is meestal een witte jongen of een wit meisje. Kinderen van de Nautilus School zien dat liever anders:

→ [BEKIJK VIDEO](#)

Stichting Lezen: Jeangu Macrooy: "Lezen kan je veel brengen." Voor de tiende keer organiseert Stichting Lezen De Weddenschap, dé leescampagne voor praktijkonderwijs, vmbo en mbo.

→ [GA NAAR ARTIKEL](#)

RTL NIEUWS: Kinderen lezen steeds slechter: dit willen ze wél lezen.

→ [BEKIJK VIDEO](#)

Kidsweek: Kinderboekenweek: leesboek bij je happy meal. Het speeltje bij 't happy meal: voor veel kinderen is het dé reden om langs de mac te gaan. Tijdens de kinderboekenweek kun je even niet meer kiezen voor een gewoon speeltje. Je krijgt sowieso een leesboek.

→ [GA NAAR ARTIKEL](#)

Zondag met Lubach: Van alle vijftienjarigen in Nederland kan een kwart niet goed lezen. En het aantal mensen dat niet goed kan lezen, stijgt al jaren. Onze leeshaat komt van het vak 'begrijpend lezen'.

→ [BEKIJK VIDEO](#)

Stap 1

Vertel je leerlingen dat jullie vandaag gaan oefenen met debatteren: discussiëren met regels. Je gaat het dan over een onderwerp hebben – bijvoorbeeld over het sluiten van dierentuinen – en redenen bedenken waarom dit een goed idee is, of juist een slecht idee. Die redenen noem je argumenten: waaróm je iets vindt.

Vertel dat jullie eerst een kort filmpje gaan kijken, waarin Bibi van 12 vertelt wat ze van lezen vindt.

Bibi leest voor

De Kinderboekenweek duurt niet lang en kinderen in Nederland hebben wel meer aanmoediging nodig om te gaan lezen. 1Twente wil helpen en nodigt daarom elke dag een kind uit dat voorleest uit zijn of haar favoriete boek. Deze week begint Bibi (12).

Tip!

Je kunt ervoor kiezen om enkel het interview te laten zien (00:00 – 2:34) of het hele fragment te kijken. In de tweede helft van het filmpje leest Bibi namelijk een ‘spannend’ stukje uit een boek voor. Voordeel van het helemaal laten zien, is dat kinderen horen dat boeken best spannend kunnen zijn. Nadeel is dat het leesfragment misschien te eng is voor sommige kinderen en dat Bibi geen super ervaren voorlezer is, waardoor leerlingen kunnen afhaken. Wel volgt er een samenvatting van de presentatoren na afloop van het voorlezen.

Stap 2

Deel na het bekijken van het filmpje de klas in drie groepen in. Elk groepje krijgt een stelling en bedenkt twee argumenten vóór en twee argumenten tégen de stelling. De groepjes krijgen 10 minuten de tijd om hun argumenten te verzinnen.

De stellingen die hier goed bij passen zijn:

- Leerlingen moeten stemmen over welk boek ze met de hele klas gaan lezen
- Je moet zelf kunnen beslissen welk boek je leent bij de bibliotheek
- Voorlezen moet een verplicht onderdeel van het vak Nederlands worden

Tip 1

Is in groepjes nadenken over argumenten nog wat lastig? Dan kun je ook één stelling bespreken met de hele klas. Schrijf de argumenten (in steekwoorden) op het bord; een mooi geheugensteuntje om het debat mee te beginnen.

Tip 2

Heb je een groep die meer uitdaging kan gebruiken? Laat elke groep drie argumenten VOOR of drie argumenten TEGEN bedenken. Het debat wordt dan waarschijnlijk iets uitdagender, omdat ze minder of niet hebben nagedacht over tegenargumenten.

Stap 3

Als de tien minuten om zijn, gaan jullie drie debatten van vijf minuten voeren: elk 'stelling groepje' wordt verdeeld in voorstanders en tegenstanders van de stelling. De voorstanders beginnen altijd in een debat (zij zijn het namelijk eens met de stelling), dus geef de eerste spreker een extra groot applaus!

Tip!

Nog een debatement toevoegen? Vraag je leerlingen dan om, als ze willen reageren op een argument, te beginnen met: "Ik wil graag reageren op het argument van Nasim over 'dat dieren in dierentuinen zelig zijn'." Op die manier is het debat nog beter te volgen, want iedereen hoor nog een keer wat het argument van Nasim was.

Stap 4

Na elk debat kun je kort aan de rest van de klas – en natuurlijk de debaters zelf! – wat hun eigen mening is. Geef daarna de leerlingen die gedebatteerd hebben een top (wat ging er al goed en waarom) en een tip (wat kon er nog beter en waarom).

Als afronding kan je vertellen dat lezen inderdaad heel erg leuk kan zijn en dat er op dit moment een heus debat is over hoe je leerlingen meer kunt laten lezen. Hier wordt over gesproken op televisie, social media en de politiek. En nu dus ook door jullie!